

ВИСОКА МЕДИЦИНСКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
„МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ“

КЊИГА ПРЕДМЕТА ЗА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ
СТУДИЈЕ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА-ТЕХНИЧАР СПЕЦИЈАЛИСТА
ИНТЕНЗИВНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ

Садржај:

Ургентна стања	3
Здравствена нега у ургентним стањима	4
Интрахоспиталне инфекције	5
Методологија научног истраживања	6
Етички и правни аспекти сестринства.....	7
Сестринска психолошка подршка пацијенту у интензивној нези.....	8
Клиничка зимска пракса	9
Здравствена нега у интензивној медицини – специјални део	10
Здравствена нега у ургентној кардиологији	11
Здравствена нега у ургентној пулмологији	12
Здравствена нега у ургентним стањима у инфектологији	13
Стандарди кардиопулмоналне реанимације	14
Клиничка летња пракса	15
Специјалистички рад	16

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен			
Назив предмета: УРГЕНТНА СТАЊА			
Наставници: Предраг С. Ромић			
Статус предмета: Обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема			
Циљ предмета: Усавршавање основних сестринских знања и вештина на специјалистички ниво, везаних за ургентну медицину.Стицање знања и вештина о савременим стремљењима у интензивној медицини, усавршавање примене принципа и одговарајуће методологије.Упознавање са сестринским процедурама у делатности јавног здравља, неопходним за негу и збрињавање критично оболелог пацијента у јединици интензивне неге.Унапређивање професионалног понашања сестре/техничара у индивидуалном и тимском раду.Усавршавање социјалних, комуникацијских и других вештина струковне медицинске сестре/техничара специјалисте, оспособљавање за вођење документације, за правилну примену етичких, радних и научних принципа и за истраживања у сестринству.			
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен за препознавање и дијагнозу ургентних стања и примену научених мера и процедура у примарном збрињавању акутно оболелих и повређених.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Упознавање са интензивном медицином, улогом и местом струковног медицинског техничара специјалисте здравствене неге у интензивној медицини у систему здравствене заштите, уз перспективе, могућности стручних усавршавања и информације о струковним удружењима.Упознавање са проценом и праћењемкритично оболелог пацијента, негом ове групе пацијената и контактом са родбином. Упознавање студената са појмом шока, патофизиологиом, дијагностиком и терапијом пацијената у стању шока. Упознавање са мониторингом виталних функција критично оболелих пацијената, интравенском терапијом и вођењем медицинске документације. Упознавање студената са основним принципима и применом ентералне и парентералне исхране код критично оболелих пацијената и са основним принципима транспорта критично оболелих пацијената.			
Литература: Ковачевић, М. (2005). Urgentna medicina. Beograd: Službeni list. Mahadevan, S., Garmel, G. (2012). An Introduction to Clinical Emergency Medicine. New York: Cambridge University Press.			
Број часова наставе: 75 (75+0)		Теоријска настава: 5	Практична настава: 0
Методe извођења наставе: Предавања, семинарски радови, дискусија.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
Активност у току предавања		10	Усмени испит
Семинарски рад		30	60

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНА НЕГА У УРГЕНТНИМ СТАЊИМА			
Наставници: Зорица Ж. Којић			
Сарадници: Снежана Ј. Зукић			
Статус предмета: Обавезни предмет у I семестру			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема			
Циљ предмета: Усавршавање струковне медицинске сестре/техничара специјалисте за организацију здравствене неге, збрињавање болесника у ургентним стањима, процену стања болесника, испитивање потреба за негом, постављање сестринске дијагнозе, плана неге, реализације неге, евалуације у ургентним стањима, односно неговоње применом методе. Процес здравствене неге. Усавршавање знања и вештина, примене принципа здравствене неге и одговарајуће методологије при спровођењу неге болесника, овладавање сестринским процедурама,неопходним у јединицама интензивне неге. Унапређивање у индивидуалном и тимском раду, усавршавање социјалних, комуникацијских и других вештина у односу на болесника, чланове његове породице и ширу друштвену заједницу у ургентним стањима.			
Исход предмета: Наконположеногиспитастудентћебитиоспособљен за извођење дијагностичко/терапијских процедура у процесу интензивне неге болесника, да успешно изводи процедуре кардио-респираторне неге, да прати кардио-респираторни статус болесника -меривиталнезнакове (стање свести, пулс, притисак, малигни поремећаји ритма, проходност дисајног пута, респирације), уочаваодступањаоднормалнихвредностиипредузимапримеренеинтервенције;правовремено уочава компликације и потребе за додатним третманима;да спроводи преписану терапију; да води сестринску документацију, да едукује болесника и/или његову породицу о опреми и процедурама потребним за његову негу, да превентивно делује путем здравствено-васпитног рада на болесника, породицу и ширу друштвену заједницу и да је оспособљен за истраживања у сестринству у области здравствене неге у ургентним стањима.			
Садржај предмета: Теоријска настава: Здравствена нега у ургентним стањима – основни општи део, организација здравствене неге и одговарајуће збрињавање болесника, тим за негу, учешће болесника и породице у здравственој нези, савремена стремљења у здравственој нези и неговоње применом методе Процес здравствене неге (ПЗН), теоријске основе, појам и структура,значај ПЗН, утврђивање потреба за негом, методе испитивања, извори података и документовање у ургентним стањима, постављање сестринских дијагноза и колаборативни проблеми у ургентним стањима, планирање, реализација, евалуација и документација здравствене неге у ургентним стањима. Практична настава: Упознавање са основним принципима рада јединице интензивне неге, циљевима и исходима неге, планом рада, методологијом увежбавања и стицања педвиђених вештина, као и методологијом провере степена усвојених вештина.Упознавање са опремом у јединици интензивне неге, мониторинг у јединици интензивне неге, вођење документације, комуникација у ургентним стањима, одржавање, нега конкретних болесника по савременој методологији у ургентним стањима.			
Литература: 1. V. L. Buchfa, С. М. Fries, Сестринске процедуре, ДАТАСТАТУС, Београд, 2010. 2.Ромић П.. Интензивна терапија. Виша медицинска школа у Ћуприји , 2008. год. 3. Kovačević, М. (2005). Urgentna medicina. Beograd: Službeni list. 4. Filipović, М. (2013). Zdravstvena nega u vanrednim prilikama. Priština: Medicinski fakultet.			
Број часова активне наставе: 105 (45+60)			Остали часови 120
Предавања:3	Вежбе:4	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставe теоријска настава: предавање са дискусијом, Пауер поинт презентација,семинарски радови, долазак на консултације и колоквијум. Практична настава садржајно прати и допуњује теоријску наставу. Реализује се у јединицама интензивне неге у малим групама, путем демонстрација и увежбавања сестринских процедура.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	практични испит	40
практична настава	30	усмени испит	10
колоквијум	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен			
Назив предмета: ИНТРАХОСПИТАЛНЕ ИНФЕКЦИЈЕ			
Наставник: Драган С.Микић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
Циљ предмета: је да струковна медицинска сестра у своја основна знања имплементира дефиницију, класификацију и епидемиолошке карактеристике интрахоспиталних инфекција (ИХИ). Да прихвати реалност постојања ризичних места за њихов развој и да се упозна са етиологијом и значајем превенције ИХИ у свакодневном раду. Да научи основне принципе надзора, мере спречавања и сузбијања ИХИ.			
Исход предмета: струковна медицинска сестра јеу потпуности усвојила потребна знања о ИХИ, ризичним местима за њихов развој, као и о етиологији, епидемиологији и превенцији ових инфекција. Она је стекла потребна знања у организацији праћења и контроле ИХИ и у потпуности је прихватила неопходност континуиране едукације свих запослених у здравственој установи ради спровођења истих. Прихватила је и рационалну примену антибиотика као средство у борби против развоја резистенције узрочника ИХИ..			
Садржај предмета : <i>Теоријска настава</i> подразумева упознавање са општим напоменама, дефиницијом, историјатом и значајем ИХИ и сагледавање најважнијих фактора ризика за настанак ових инфекција. Она разматра узрочнике ИХИ, њихове изворе и путеве преношења, праћење и најважније мере превенције и сузбијања. Поред тога разрађује дијагностичке и терапијске принципе код ИХИ, њихов утицај на ток и исход основне болести, изучава надзор и организацију контроле ИХИ. Током наставе изучавају се и најважније карактеристике ИХИ у јединицама интензивне неге, као и на појединим хируршким и интернистичким клиникама односно одељењима и разматра се њихова подела према месту настанка и анатомској локализацији, а такође и најважније мере заштите болничког персонала од ИХИ, и основни принципи борбе против стварања резистентних болничких сојева микроорганизма и контаминације болничке средине.			
Литература: <i>Основна литература потребна за студирање и полагање испита:</i>			
1. Дрндаревић, Д., Јанковић, С. (1998). Болничке инфекције – дефиниције. Београд: Институт за заштиту здравља Србије "Др Милан Јовановић-Батут"			
2. Diklić, D., Stojković, B. (1997). <i>Akutne infektivne bolesti – praktikum</i> . Bеоград: Savremena администрација.			
3. Šuljagić V, Marković-Denić Lj. Bolničke infekcije – problem savremene medicine. <i>Vojnosanit Pregl</i> 2005; 62(7-8): 569–573.			
4. Jovanović B, et al. Bolničke infekcije u odeljenjima intenzivne nege. <i>Vojnosanit Pregl</i> 2006; 63(2): 132–136.			
Број часова наставе: 45 (45 + 0)	Теоријска настава: 3	Практична настава: 0	
Методe извођења наставе: Предавања, ПП презентације, тематски семинарски радови, консултације, колоквијум			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
колоквијум	20		
семинарски рад	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен			
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНОГ ИСТРАЖИВАЊА			
Наставници: Гордана С. Арсић Комљеновић			
Статус предмета: Обавезни предмет у I семестру			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
Циљ предмета: Усавршавање струковне медицинске сестре/техничара специјалисте за истраживања у ургентној медицини. Овладавање истраживачким процедурама .			
Исход предмета: Сестра/техничар специјалиста је оспособљена за извођење одређених процедура истраживања, да прати проблематику ургентних стања и предлаже одговарајуће истраживање. Сестра/техничар специјалиста је оспособљена да води истраживање у вези изабраног проблема у области здравствене неге у ургентном стању.			
Садржај предмета: Избор теме истраживања, преглед литературе за потребе истраживања, читање научноистраживачке литературе, формулисање хипотезе, дизајнирање истраживања, заштита права испитаника, проналажење испитаника и сакупљање података, анализа података, саопштавање резултата испитивања, коришћење резултата добијених истраживачком делатношћу, тражење финансијске подршке.			
Теоријска настава (1 часа недељно) укључује више облика рада: наставниково излагање, Power point презентација, повезивањем теорије са примерима из праксе, активно учествовање студената у виду дискусија, семинарских радова, доласка на консултације (наставници доступни једном седмично у току семестра) и колоквијум. Наставник овим активностима прати и степен усвајања знања студената и прикупља повратне информације ради унапређивања образовног процеса.			
Практична настава (2 час недељно) садржајно прати и допуњује теоријску наставу. Реализује се у малим групама, путем демонстрација и увежбавања сестринских процедура у ургентној медицини. Наставник/сарадник активно учествује у овим активностима, прати степен усвајања знања студената и прикупља повратне информације ради унапређивања практичне наставе.			
Литература: Рејчић, В. (1995). Metodologija empirijskog naučnog istraživanja. Beograd: Defektološki fakultet.			
Број часова активне наставе: 45 (15+30)	Теоријска настава: 1	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, нацрт истраживања, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	5	Писмени испит	60
Вежбе	15		
Нацрт	20		

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен			
Назив предмета: ЕТИЧКИ И ПРАВНИ АСПЕКТИ СЕСТРИНСТВА			
Наставници: Гордана С. Арсић Комљеновић, Мирко В. Кулић			
Статус предмета: изборни предмет			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета је усавршавање струковне медицинске сестре/техничара специјалисте у области сестринског права; стицање знања о савременим стремљењима у области сестринског права; усавршавање примене принципа сестринског права; унапређивање професионалног понашања сестре/техничара у индивидуалном и тимском раду у области сестринског права; оспособљавање сестре/техничара специјалисте за праћење одговарајућих прописа; оспособљавање сестре/техничара за правилну примену етичких, радних и научних принципа у области сестринства; оспособљавање сестре/техничара за праћење прописа у области сестринског права.			
Исход предмета је да сестра/техничар специјалиста оспособљеност за рад на изради прописа у области сестринског права; да сестра/техничар специјалиста буде оспособљена да прати проблематику сестринског права и да правовремено даје одговарајуће предлоге; да сестра/техничар специјалиста буде оспособљена да води библиотеку са сестринском документацијом у вези сестринског права; да сестра/техничар специјалиста буде оспособљена да, заједно са осталим члановима тима, спроводи прописе из области сестринског права; да сестра/техничар специјалиста буде оспособљена да врши изучавање прописа у области сестринског права.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција сестринства, начела у сестринству, критеријуми, стандарди и нормативи у сестринству; друштвени положај и организовање сестринства у здравственом систему и социјалној заштити; нивои и обими организовања сестринства у здравственом систему; мрежа сестринства и план развоја сестринства, реформе у сестринству; организација сестринства у здравственим установама, безбедност и заштита сестринства у здравственој служби; закон о коморама здравствених радника; статут коморе медицинских сестара и здравствених техничара Србије; етички кодекс коморе медицинских сестара и здравствених техничара Србије и етички кодекс у сестринству; правилник о ближим условима за издавање, обнављање или одузимање лиценце члановима комора здравствених радника; правилник о ближим условима за спровођење континуиране едукације за здравствене раднике и здравствене сараднике; правилник о дисциплинском поступку пред дисциплинским тужиоцем; предлог Закона о здравственој нези; предлог Закона о сестринству. <i>Практична настава</i> Увежбавање свих тематских јединица у симулираним реалним ситуацијама и дебате.			
Литература Timotić, B., Anđelski, H. (2015). <i>Zdravstveno zakonodavstvo</i> . Beograd: Visoka medicinska škola strukovnih studija Milutin Milanković. Milovanović, D. (1979). <i>Medicinska etika</i> . Zaječar: RO za grafičko-izdavačku delatnost.			
Број часова активне наставе 30 (15+15)	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, семинарски рад, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
вежбе	10		
семинарски рад	20		

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен			
Назив предмета: СЕСТРИНСКА ПСИХОЛОШКА ПОДРШКА ПАЦИЈЕНТУ У ИНТЕНЗИВНОЈ НЕЗИ			
Наставници: Никола М. Петровић			
Сарадници: Санда З. Станковић			
Статус предмета: Изборни предмет у I семестру			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Уписан други семестар.			
Циљ предмета је да студент стекне знања о психолошким аспектима хоспитализације на интензивној нези и оспособи се за примену одређених ментално хигијенских принципа и психотерапијских техника рада како би као стручњак у пракси активно учествовао у превенцији негативних психолошких утицаја на додатну патологизацију основног обољења кроз тимски рад и посебно сарадњу са психологом и психијатром.			
Исход предмета: Након овог предмета студент је у стању да објасни биопсихосоцијални модел болести, да наведе предности његовог коришћења у професионалној пракси у односу на биомедицински модел, да га примени на конкретне случајеве, односно да дијагностикује психолошке и социјалне факторе који утичу на настанак и ток болести и опоравак код конкретног пацијента у хоспиталним условима одељењу интензивне неге, да препозна емоционалне и стресне реакције и понашање пацијента у хоспиталним условима, да пружа основну психолошку и психотерапијску подршку хоспитализованом пацијенту, да идентификује пацијенте за које је потребно консултовати психолога/психијатра, да ефикасно комуникаира са пацијентом и његовом породицом тако да ублажи емоционалне и стресне реакције и подстакне опоравак, да држи саветодавни и едукативни рад са породицом пацијента на начин да породицу укључи као сарадника у опоравку пацијента, да ради тимски и на конструктиван начин решава конфликте и комуницира унутар тима стручњака, да превенира синдром сагоревања, да уочи знаке синдрома сагоревања код себе и код других, да за пацијенте на одељењу интензивне нези направи такво физичко и психосоцијално окружење, и примени одговарајуће мере да превенира посттрауматски стресни поремећај и друге психолошке последице боравка на одељењу интензивне неге.			
Садржај предмета			
Теоријска настава: обухвата : уводно теоријско полазиште о биопсихосоцијалном моделу болести и психосоматском приступу, као и практично усмерене садржаје на психолошке аспекте хоспитализације пацијента и различите облике пружања психолошке и психотерапијске подршке пацијенту од пријема у болницу, а затим током боравка и третмана. Обрађује се психологија хоспитализованог пацијента, његово понашање, емоционалне реакције, стрес, несвесни механизми који делују. Обухваћена је комуникација и опхођење са пацијентом, комуникациони проблеми и начини њиховог превазилажења, комуникација и сарадња са члановима тима и комуникација, сарадња и саветодавни рад са породицом и пријатељима пацијента. Обрађене су специфичности ментално хигијенског приступа пацијенту са хроничном, терминалном и менталном болешћу као и специфични психолошки проблеми и психолошка подршка пацијенту на интензивној нези.			
Практична настава: обухвата прораду пређених садржаја на часовима предавања кроз приказе и анализу случајева из праксе, коришћење технике играња улога и дебате.			
Литература 1. Бергер Душица ,1997.,Здравствена психологија, Центар за примењену психологију,Београд 2. Mitić, Z. (1999). Strah i anestezija. Beograd: Zadužbina Andrejević.			
Број часова активне наставе 30 (15+15)			Остали часови
Предавања:1	Вежбе:1	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: наставничково излагање, презентације, дискусија, консултације, семинарски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
вежбе	15		
семинарски рад	5		

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге	
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен	
Назив предмета: Клиничка зимска пракса	
Наставници задужени за организацију стручне праксе: Предраг С. Ромић, Зорица Ж. Којић, Александар Ј. Давидовић	
Број ЕСПБ: 3	
Услов: одслушана настава из првог семестра	
Циљ Кроз стручну праксу студенти ће усвојити сва неопходна знања и овладати процедурама и вештинама неопходним у свакодневном раду са критично оболелим пацијентом у јединици интензивне неге (ЈИН).	
Очекивани исходи По завршетку праксе студент ће бити у стању да прати и надзире критично оболелог пацијента, уочава поремећаје животних функција које га угрожавају, негује критично оболелог, превија оболелог и асистира у свим инвазивним процедурама у ЈИН, припрема и примењује прописану терапију, води медицинску документацију, комуницира са родбином критично оболелог, учествује као члан тима у кардиопулмоналној реанимацији и збрињавању хитних случајева у ЈИН, активно учествује у припреми и извођењу транспорта критично оболелог, има правилан однос са умирућим пацијентом и његовом родбином, учествује у утврђивању могуће смрти и одржавању кадаверичног донора.	
Садржај стручне праксе Упознавање студената и овладавање свих метода, процедура и вештина неопходних за свакодневни рад са критично оболелим пацијентима у ЈИН, као што је континуирано праћење и надзор, нега болесника, правилно тумачење параметара мониторинга виталних функција (хемодинамски и респираторни мониторинг, уз праћење и мерење централног венског притиска, сатне диурезе и биланса течности и слично), овладавање основним методама одржавања пролазности дисајног пута, овладавање основама механичке вентилације, ентэралне и парентералне исхране болесника, припреме раствора и интравенске примене прописане терапије, трансфузије крви и њених деривата, пласирање периферних венских канила, назогастричне сонде и уринарног катетера, одржавање хигијене и превенција интрахоспиталних инфекција, правилно вођење листе интензивног лечења болесника, стерилно превијање рана, колостома, илеостома, асистирање у пласирању артеријских линија, централних венских катетера, торакалних дренажа и осталих инвазивних процедура, узимање крви на анализе (лабораторијске, бактериолошке) и одређивање крвне групе, одређивање хематокрита, активно учествовање у припреми и извођењу транспорта критично оболелог, асистирање у кардиопулмоналној реанимацији у ЈИН, утврђивању могуће смрти и одржавању кадаверичног донора, овладавање правилном комуникацијом са родбином болесника, збрињавање умрлог пацијента.	
Број часова	180
Методe извођења Рад у малим групама, до пет студената, уз присуство сарадника у настави, у одељењу за хируршку интензивну терапију, клиници за ургентну медицину, одељењу за интензивну негу клинике за токсикологију, клинике за неурологију, клинике за пластичну хирургију (опекотине) и клинике за заразне болести ВМА Београд.	

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНА НЕГА У ИНТЕНЗИВНОЈ МЕДИЦИНИ - СПЕЦИЈАЛНИ ДЕО			
Наставници: Зорица Ж. Којић			
Сарадници: Снежана Ј. Зукић			
Статус предмета: Обавезни предмет у II семестру			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема			
Циљ предмета: Усавршавање струковне медицинске сестре/техничара специјалисте за делатност у интензивној медицини; усавршавање основних сестринских знања и вештина на специјалистички ниво. Стицање знања и вештина о савременим стремљењима у интензивној медицини, овладавање сестринским процедурама неопходним за негу и збрињавање критично оболелог пацијента. Унапређивање професионалног понашања у индивидуалном и тимском раду, усавршавање социјалних, комуникацијских и других вештина, оспособљавање за вођење документације, за правилну примену етичких, радних и научних принципа и за истраживања у сестринству.			
Исход предмета: Након положеног испита студент ће бити оспособљен да прати и негује критично оболелог пацијента: болесника у коми; уочава, да препознаје животно угрожавајуће знаке и симптоме, алармира лекара и предузима адекватне мере; прати кардиореспираторне поремећаје и вентилира пацијента маском/баленом, прати сатну диурезу, назогастричну сукцију и дренажу; познаје рад механичких вентилатора; узима узорке и анализира гасове артеријске крви; прати и негује болесника после кардиохируршких, неурохируршких, торакалних и осталих тежих операција; прати и негује болеснике после тешке трауме, септичне, са тешким панкреатитисом; да одређује крвну групу и примењује трансфузију крви; да негује болесника после трансплантације органа; да интензивно прати и негује критично оболелу децу; спроводи поступке дезинфекције/стерилизације у ЈИН; прати виталне знакове и уочава њихово одступање од нормалних вредности (праћењу електрокардиограма, мерења крвног притиска, централног венског притиска, назогастричне сукције, сатне диурезе, биланс течности код критично оболелих пацијената, као и пулсна оксиметрија, капнометрија и инвазивно мерење интракранијалног притиска); да спроводи терапијске поступке (интравенске инфузије течности и антибиотика); да води сестринску документацију у ЈИН; да прима и отпушта пацијенте из ЈИН; да изводи процедуру за умрле болеснике; да, заједно са осталим члановима тима, спроводи методе здравственог васпитања и едукације у интензивној медицини и да врши истраживања у интензивној медицини.			
Садржај предмета			
Теоријска настава: Упознавање студената са циљевима предмета, очекиваним исходима, програмом и планом рада, обавезама, начином бодовања и оцењивања, календаром активности, литературом и давање инструкција за коришћење литературе и припреме за наставу. Упознавање са интензивном медицином по нивоима обољења у области неуролошких обољења, пулмолошких, кардиоваскуларних, области нефрологије, хематологије и трансфузиологије, трансплантације, у трауми и мултисистемским поремећајима. Упознавање студената са основама механичке вентилације критично оболелих у ЈИН.			
Практична настава: Демонстрација неге болесника: без свести, после цереброваскуларног инzulта, Глазговски кома скор, нега болесника после тешке краниocereбралне повреде и неурохируршке операције; пацијената са теким респираторним поремећајима (одржавање пролазности дисајног пута, демонстрација тубуса, методе трахеотомије у ЈИН). Демонстрација рада са механичким вентилатором. Узимање узорка за анализу гасова у артеријској крви. Демонстрација методе неинвазивне вентилације у ЈИН. Примена маске, врсте, облици, намена, кацига за НИВ, апарати и остала опрема за НИВ. Демонстрација интензивне неге болесника са кардиолошким поремећајима. Праћење и нега болесника после кардиохируршке операције и интервентних кардиоваскуларних процедура; после општехируршке операције. Праћење и нега уролошких болесника, праћење диурезе. Узимање узорка крви на лабораторијске анализе, евиденција и праћење. Систем за трансфузију крви; узимање узорка крви за одређивање крвне групе; трансфузија крви и њених деривата; уочавање крварења, одређивање хематокрита. Нега болесника на хемодијализи; нега после трансплантације бубрега и јетре. Демонстрација утврђивања мождане смрти и основних принципа одржавања кадаверичног донора. Демонстрација интензивног праћења и неге деце после хируршких захвата. Специфичности интензивне неге дечије популације, интравенске каниле, инфузије, израчунавање лекова, величина тубуса, контакт са родбином.			
Литература: Ромић П. Интензивна терапија. Виша медицинска школа у Ћуприји, 2008. год. V. L. Buchfa, C. M. Fries, Сестринске процедуре, ДАТАСТАТУС, Београд, 2010.			
Број часова наставе: 105 (45+60)	Теоријска настава: 3	Практична настава: 4	
Остали часови: 120			
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе на фантомским луткама и са пацијентима, семинарски радови, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Практични испит	30
Практична настава	30	Усмени испит	20
Семинарски рад	10		

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра – техничар - специјалиста интензивне здравствене неге			
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, други степен			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНА НЕГА У УРГЕНТНОЈ КАРДИОЛОГИЈИ			
Наставници: Александар Ј. Давидовић			
Сарадници: Невена Ђ. Вучићевић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета: Усавршавање струковне медицинске сестре/техничара специјалисте за организацију здравствене неге и одговарајуће збрињавање болесника у ургентним кардиолошким стањима и оспособљавање за рад у јединицама интензивне кардиолошке неге. Стицање знања и вештина о савременим стремљењима у здравственој нези кардиолошких болесника, за процену стања болесника и испитивању потреба за негом, постављање сестринске дијагнозе, плана неге, реализације неге и евалуације у ургентним стањима. Унапређивање професионалног понашања сестре/техничара у индивидуалном и тимском раду. Сестра/техничар специјалиста оспособљена је да води сестринску документацију у интензивној кардиолошкој нези.			
Исход предмета: Сестра/техничар специјалиста је оспособљена да: - изводи одређене дијагностичке и терапијске процедуре у процесу интензивне кардио-респираторне неге - изводи процедуре кардио-респираторне неге – индивидуално или тимски - прати кардио-респираторни статус болесника и правовремено уочава компликације и потребе за додатним третманима - води сестринску документацију - едукује болесника и/или његову породицу о опреми и процедурама потребним за његову негу - превентивно делује путем здравствено-васпитног рада на болесника, породицу и ширу друштвену заједницу - ради истраживања у сестринству у области здравствене неге у кардиолошким ургентним стањима.			
Садржај предмета: Теоријска настава: Здравствена нега, организација здравствене неге и одговарајуће збрињавање болесника у кардиолошким ургентним стањима, тим за негу, учешће болесника и породице, сестринске активности у вези са дијагностичким и терапијским процедурама у кардиологији, кардио-пулмонална реанимација, опште сестринске процедуре и др. Теоријске основе здравствене неге болесника са хипертензивном кризом, акутним коронарним синдромом, срчаним аритмијама, плућном емболијом, акутним застојем срца, акутним поремећајем регулације крвотока, дисекцијом аорте, болестима перикарда и тампонадом срца, после операција на срцу. Практична настава: Упознавање са основним принципима рада јединице интензивне кардиолошке неге и здравствене неге конкретних болесника са горе наведеним кардиолошким болестима.			
Литература: Ромић П.. Интензивна терапија. Виша медицинска школа у Ћуприји , 2008. год. Bošković, S. (2014). Zdravstvena nega u internoj medicini. Beograd: Visoka zdravstvena škola strukovnih studija. Вујичић В., Матић М., Вукчевић В.: Ургентна кардиологија, Наша књига, Београд, 2013.			
Број часова активне наставе: 90 (45+45)			Остали часови: 30
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Теоријска настава: Интерактивна настава, презентације, студије случаја. Практична настава: Садржајно прати и допуњује теоријску наставу. Реализује се у јединицама интензивне неге у малим групама, путем демонстрација и увежбавања сестринских процедура.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	практични испит	30
практична настава	20	усмени испит	20
колоквијум	10		
семинарски рад	10		

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНА НЕГА У УРГЕНТНОЈ ПУЛМОЛОГИЈИ			
Наставници: Александар Ј. Давидовић			
Сарадници: Невена Ђ. Вучићевић			
Статус предмета: Обавезан предмет у II семестру			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Усавршавање основних сестринских знања и вештина на специјалистички ниво у области прехоспиталне и хоспиталне респираторне неге. Овладавање високософистицираним сестринским процедурама, неопходним у јединицама интензивне респираторне неге. Унапређивање професионалног понашања сестре/техничара у индивидуалном и тимском раду. Унапређивање вештина вођења сестринске документације и испраживачког рада.			
Исход предмета Сестра/техничар специјалиста: Разуме разлоге одређених дијагностичких и терапијских процедура у процесу интензивне респираторне неге болесника; оспособљена је да прати респираторни статус болесника и правовремено уочава компликације и потребе за додатним третманима; Успешно изводи процедуре респираторне неге – индивидуално или тимски, у домену својих компетенција; Оспособљена је да води сестринску документацију; Едукује болесника и/или његову породицу о опреми и процедурама потребним за његову негу. Превентивно делује путем здравствено-васпитног рада на болесника, породицу и ширу друштвену заједницу. Оспособљена је за истраживања у сестринству из области здравствене неге у ургентној пулмологији.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Мониторинг мешовите венске сатурације кисеоником, пулсна оксиметрија, мониторинг енд-тидал угљен диоксида. Спирометрија поред кревета. Терапија опструкције дисајних путева. Убацивање и одржавање орофарингеалног аирџау-а. Убацивање и нега назофарингеалног аирџау-а. Убацивање и вађење езофарингеалног аирџау-а. Ороназофарингеална аспирација. Ендотрахеална интубација, нега ендотрахеалног тубуса. Трахеотомија, нега трахеостоме. Трахеална аспирација. Крикотиреотомија. Примена кисеоника. Мануелна вентилација. Механичка вентилација. Подстицајна спирометрија. Дисање са интермитентним позитивним притиском. Терапија овлаживачем. Терапија распршивачем. Физикална терапија грудног коша. Употреба уређаја за чишћење слузи. Торакоцентеза. Пласирање торакалног дрена, торакална дренажа. Протокол за алергије на латекс. <i>Практична настава:</i> Садржајно прати и допуњује теоријску наставу. Реализује се у јединицама интензивне респираторне неге у малим групама, путем демонстрација и увежбавања сестринских процедура, колоквијуми, семинарски радови.			
Литература Ромић П.. Интензивна терапија. Виша медицинска школа у Ћуприји, 2008. год. Bošković, S. (2014). Zdravstvena nega u internoj medicini. Beograd: Visoka zdravstvena škola strukovnih studija V. L. Buchfa, C. M. Fries, Сестринске процедуре, ДАТАСТАТУС, Београд, 2010.			
Број часова активне наставе 5			Остали часови 80
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Интерактивна теоријска настава уз видео-аудио презентацију. Вежбе у малим групама у јединицама интензивне респираторне неге путем демонстрација од стране наставника/сарадника и увежбавањем сестринских процедура од стране студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	практични испит	30
практична настава	20	усмени испит	20
колоквијум	10		
семинарски рад	10		

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНА НЕГА У УРГЕНТНИМ СТАЊИМА У ИНФЕКТОЛОГИЈИ			
Наставник: Драган С. Микић			
Сарадник: Елвира Р. Хацић			
Статус предмета: Изборни предмет у II семестру			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Специјализација струковне медицинске сестре/техничара за адекватну организацију здравствене неге и активно учешће у дијагностичким и терапијским процедурама код болесника са ургентним стањима у инфектологији уз континуирани здравствено васпитни рад.			
Исход предмета Струковне медицинске сестре/техничари специјалисти су оспособљени за индивидуално и тимско извођење дијагностичких и терапијских процедура током збрињавања болесника са ургентним стањима у инфектологији уз истовремени здравствено васпитни рад са болесником, његовом породицом и широм друштвеном заједницом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> укључује излагање наставника уз ПП презентацију, као и активну дискусију и редовне консултације са студентима. <i>Практична настава</i> се реализује на вежбама у јединицама полуинтензивне и интензивне неге у малим групама при чему се демонстрирају и увежбавају различите сестринске процедуре уз активно учешће наставника/сарадника.			
Литература Ромић П.. Интензивна терапија. Виша медицинска школа у Ћуприји , 2008. год. Шашић, М. (2010). Инфективне болести са специјалном епидемиологијом. Београд: Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“ V. L. Buchfa, С. М. Fries, Сестринске процедуре, ДАТАСТАТУС, Београд, 2010.			
Број часова активне наставе 30 (15+15)			
Предавања: 1	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
			Остали часови 90
Методe извођења наставе Теоријска и практична настава, редовне консултације, семинарски радови и колоквијуми			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	15	практични испит	40
практична настава	15	усмени испит	30

Студијски програм: Струковна медицинска сестра – техничар специјалиста интензивне здравствене неге				
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, други степен				
Назив предмета: СТАНДАРДИ КАРДИОПУЛМОНАЛНЕ РЕАНИМАЦИЈЕ				
Наставник: Предраг Ромић				
Сарадник: Снежана Зукић				
Статус предмета: Изборни				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: Нема				
Циљ предмета је упознавање студената са најновијим Европским препорукама (2015) и овладавање вештинама из основне кардиопулмоналне реанимације (КПР). Упознавање и овладавање вештином правовремене спољашње дефибрилације срца. Упознавање и овладавање вештином извођења Heimlich-овог маневра и постављања болесника у бочни положај. Упознавање и примена опреме неопходне за интрахоспиталну КПР.				
Исход предмета: По завршетку теоријске и практичне наставе, студент ће бити у стању да препозна срчани и/или респираторни застој, алармира остале службе, започне основне мере КПР (вештачко дисање и спољна масажа срца) и примени аутоматску спољну дефибрилацију; да препозна гушење страним телом и примени Heimlich-ов маневар; да правилно постави пацијента у бочни („кома“) положај; да припреми, складишти, проверава и адекватно примени сву опрему неопходну за извођење КПР на болничком одељењу. Правилан приступ жртви и извођење КПР у посебним ситуацијама: утопљење, удар струје/грома, труднице, деца.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Изненадни срчани застој и његов значај у свету и код нас. Дефиниција и симптоми срчаног застоја. „Арест“ време и ланац спашавања. Основне мере КПР (вештачко дисање - уста на уста, маском и реанимационим балоном, ларингеална маска и комби туба; спољна масажа срца). Значај ране дефибрилације. Аутоматска спољна дефибрилација. Гушење страним телом, Heimlich-ов маневар, бочни положај. Специфичности КПР у посебним ситуацијама: утопљење, удар струје/грома, труднице, деца. <i>Практична настава:</i> Правилан приступ жртви и препознавање престанка дисања и срчаног застоја. Алармирање околине. Извођење основних мера КПР (вештачко дисање и спољна масажа срца). Примена аутоматског спољног дефибрилатора. Heimlich-ов маневар, бочни положај. Правилан приступ жртви и извођење КПР у посебним ситуацијама: утопљење, удар струје/грома, труднице, деца.				
Литература 1. П Ромић, С Зукић, Н Вукићевић. Интрахоспитална кардиопулмонална реанимација. ВМШСС „Милутин Миланковић“ Београд, 2016. 2. Павловић, А. Кардио пулмонална церебрална реанимација. Обележја, 2011.				
Број часова активне наставе: 30 (15+15)				Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	90 (пракса)
Методе извођења наставе: Предавања, практична настава, консултације.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	15	практични испит	50	
практична настава	15	писмени испит	20	

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра-техничар-специјалиста интензивне здравствене неге	
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други степен	
Назив предмета: Клиничка летња пракса	
Наставници задужени за организацију стручне праксе: Предраг С. Ромић, Зорица Ж. Којић, Александар Ј. Давидовић	
Број ЕСПБ: 3	
Услов: одслушана настава из другог семестра	
Циљ Кроз стручну праксу студенти ће усвојити сва неопходна знања и овладати процедурама и вештинама неопходним у свакодневном раду са критично оболелим пацијентом у јединици интензивне неге (ЖИН).	
Очекивани исходи По завршетку праксе студент ће бити у стању да прати и надзире критично оболелог пацијента, уочава поремећаје животних функција које га угрожавају, негује критично оболелог, превија оболелог и асистира у свим инвазивним процедурама у ЖИН, припрема и примењује прописану терапију, води медицинску документацију, комуницира са родбином критично оболелог, учествује као члан тима у кардиопулмоналној реанимацији и збрињавању хитних случајева у ЖИН, активно учествује у припреми и извођењу транспорта критично оболелог, има правилан однос са умирућим пацијентом и његовом родбином, учествује у утврђивању могуће смрти и одржавању кадаверичног донора.	
Садржај стручне праксе Упознавање студената и овладавање свих метода, процедура и вештина неопходних за свакодневни рад са критично оболелим пацијентима у ЖИН, као што је континуирано праћење и надзор, нега болесника, правилно тумачење параметара мониторинга виталних функција (хемодинамски и респираторни мониторинг, уз праћење и мерење централног венског притиска, сатне диурезе и биланса течности и слично), овладавање основним методама одржавања пролазности дисајног пута, овладавање основама механичке вентилације, ентралне и парентералне исхране болесника, припреме раствора и интравенске примене прописане терапије, трансфузије крви и њених деривата, пласирање периферних венских канила, назогастричне сонде и уринарног катетера, одржавање хигијене и превенција интрахоспиталних инфекција, правилно вођење листе интензивног лечења болесника, стерилно превијање рана, колостома, илеостома, асистирање у пласирању артеријских линија, централних венских катетера, торакалних дренажа и осталих инвазивних процедура, узимање крви на анализе (лабораторијске, бактериолошке) и одређивање крвне групе, одређивање хематокрита, активно учествовање у припреми и извођењу транспорта критично оболелог, асистирање у кардиопулмоналној реанимацији у ЖИН, утврђивању могуће смрти и одржавању кадаверичног донора, овладавање правилном комуникацијом са родбином болесника, збрињавање умрлог пацијента.	
Број часова	180
Методe извођења Рад у малим групама, до пет студената, уз присуство сарадника у настави, у одељењу за хируршку интензивну терапију, клиници за ургентну медицину, одељењу за интензивну негу клинике за токсикологију, клинике за неурологију, клинике за пластичну хирургију (опекотине) и клинике за заразне болести ВМА Београд.	

Студијски програм: Струковна медицинска сестра-техничар специјалиста интензивне здравствене неге
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други ниво
Специјалистички рад
Број ЕСПБ: 10
Услов: одслушана настава, положени испити, обављена клиничка пракса.
Циљеви завршног рада: Радећи специјалистички завршни рад студент се оспособљава да учествује у истраживачком раду, да се упознаје са методологијом истраживања у области интензивне неге, да се оспособи да обрађује податке из документације и шире, да адекватно приказује резултате, доноси закључке у области коју истражује, и на основу тога валоризује свој рад, предлаже мере и унапређује област интензивне неге.
Очекивани исходи: Оспособљавање специјализаната да индивидуално и тимски учествују у свим облицима истраживачког рада у области интензивне неге.
Општи садржаји: Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са методологијом истраживања у области интензивне медицине, а области могућих истраживања су: - Мониторинг (хемодинамски, респираторни, остали облици) код критично оболелих (к.о.) у ЈИН - Механичка вентилација (инвазивна, неинвазивна) к.о. у ЈИН - Специфичности кардиопулмоналне реанимације у ЈИН Нове препоруке у кардиопулмоналној реанимацији - Процена потхрањености и исхрана (ентерална, парентерална) к.о. у ЈИН - Интензивна нега критично оболелих по категоријама болести (к.в., респираторне, неуролошке итд) - Припрема и извођење транспорта к.о. (интра и интерхоспитални транспорт) - Значај праћења сатне диурезе и биланса течности код к.о. у ЈИН - Значај ране трахеостомије код к.о. у ЈИН на дуготрајној механичкој вентилацији - Превенција вентилационих пнеумонија (VAP – Ventilatory Associated Pneumonia) у ЈИН -Превенција интрахоспиталних инфекција у ЈИН- Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: Увод, Теоријски део, Методолошки део, Резултати и дискусија, Закључак, Преглед литературе.
Методе извођења: У припремним разговорима са наставником, студент дефинише тему свог истраживања, договара се око дизајна истраживања и добија упутства за прибављање неопходне литературе. Потом, у сарадњи са наставником практичне наставе изводи испитивања, сакупља резултате, статистички их обрађује. У завршном делу рада, код израде дискусије и доношења закључака, консултује се са предметним наставником. На крају студент усмено брани специјалистички завршни рад пред трочланом комисијом.
Оцена (максимални број поена 100)